

інноваційної діяльності, сприяють співпраці викладача і студентів у процесі навчання [1].

ЛІТЕРАТУРА

1. Воронцов Б.О. Креслення на комп'ютері: КОМПАС-ГРАФІК. / Б.О.Воронцов, І.Г. Бочарова. – К.: Шк. Світ, 2009. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
2. КОМПАС-3D V9. Руководство пользователя. Том 1-3. – Аскон, 2007.
3. Михайленко В.Є. Інженерна та комп'ютерна графіка / В.Є.Михайленко, В.В. Ванін, С.М. Ковальов. – К. : Каравела, 2004. – 339 с.

*Тетяна Щербань, Любов Борисова
(Полтава, Україна)*

РЕАЛІЗАЦІЯ НАПРЯМУ «СТІМΠΑ НК» У ГУРТКОВІЙ РОБОТІ

Стрімкий розвиток виробничих технологій сприяють швидкому старінню винаходів. Урбанізоване суспільство все більше споживає та все більше виробляє, але поряд з цим зростає кількість старих непотрібних речей та просто сміття. Щороку людство продукує понад 2 мільярди тонн сміття. Це в середньому 200 кілограмів на людину. В країнах активного споживання ця цифра сягає 2 тонни в рік на одну людину. Тобто кожна доросла людина продукує щороку маленьку вантажівку сміття [1, с. 292].

У багатьох країнах світу давно замислилися над тим, як уникнути перетворення планети на великий смітник. Виявляється, сміття можна переробляти знову в ресурс – і робити з нього або речі, або енергію.

Переробка старих речей на різних етапах розвитку суспільства мала чільне місце в силу різних причин (війна, криза, революція, бідність тощо), але лише в кінці 20 століття і донині у світі застосовують переробку товарів як засіб боротьби зі сміттям. Переробка, вторинне використання чого-небудь або навіть «нове життя» речей асоціюється з апсаклінгом. «Upcycling» є творчим процесом, оскільки завдяки кмітливості та таланту дизайнерів виходять абсолютно нові і досить корисні в повсякденному житті вироби.

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

Передові розвинені країни світу вже активно впровадили систему сортування та переробки сміття. Відома шведська компанія «H & M» сьогодні приділяє увагу переробці поліестеру на мікрофіброві волокна, з яких виготовляється синтетична тканина для виготовлення одягу Conscious. Технології «апсайклінга» впровадила в свій виробничий цикл фірма Nike. За останні 6 років відомий виробник спортивного продукції успішно переробив понад 2000000 пляшок із пластику, з яких були створені шорти та гетри. А угорська компанія SegraSegra створила куртки і футболки з перероблених велосипедних опор. Наводити такі вдалі приклади серед відомих європейських брендів можна нескінченно.

На жаль, ситуація в Україні залишається невтішною, наразі в нашій державі поки немає жодного сміттєпереробного заводу. Тож проблемою вторинного використання або перетворення старих речей на нові займаються активісти, громадські організації та творчі креативні особистості.

Але щоб запустити механізм активної переробки сміття, необхідно реалізувати принаймні дві складові. Перша – це виховання свідомо ставлення людства до проблеми сортування сміття та вторинного використання речей. Друга – це впровадження спеціальних виробничих технологій з переробки відходів та сміття. І якщо другу складову може зреалізувати держава у співпраці з підприємцями, то для реалізації першої потрібно цілеспрямовано вживати заходів по вихованню у молоді бережливого ставлення до речей та творчого підходу до проектування власного просторового середовища з можливістю використання старих речей та механізмів.

Наше дослідження спрямовано на поширення серед учнівської молоді ідеї бережливого ставлення до довкілля, реалізуючи творчий підхід у мистецькій діяльності через використання засобів апсайклінгу, а також пробудження інтересу до стімпанку у скульптурі та декоративному мистецтві, розвиток креативності та підвищення мотивації до навчання.

Нині вже існує багато методичних та наочних матеріалів, що

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

популяризують творчі ідеї створення нових декоративних речей з відходів, зокрема пластикових пляшок, поліетилену, газет, комп'ютерних дисків та іншого сміття. Нажаль напрямок стімпанку наразі залишається мало дослідженим та не знаходить широкого втілення. Хоча сучасна техніка старіє набагато швидше ніж 20-30 років тому. Механізми та прилади досить часто не підлягають ремонту, тому їх вторинне використання можливе лише в нестандартних креативних варіантах.

Залучення молоді до творчої мистецької діяльності з непотрібу сприяє розвитку креативності, а також дбайливого ставлення, бережливості, економності. Виготовлення виробів з пластику, картону, газет, поліетилену вже стало звичним для вихованців гуртка «Творча майстерня» Полтавської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 2.

На уроках з мистецтва та заняттях гурта ми знайомилися з різними стилями в мистецтві. Особливо захоплено сприймалися футуристичні роботи скульпторів міст Києва, Львова та Кропивницького, окрасою окремих вулиць та скверів стали велетенські скульптури з металу.

Так серед вихованців гуртка «Творча майстерня» зародилася ідея збирати не лише кришечки, батарейки, пластик, макулатуру, а й металеві деталі та механізми (гайки, болти, цвяхи, шайби, шестерні, плати, металеві гудзики тощо). Для цього було розроблено дизайн інформаційного плакату, який розміщено на дошці оголошень. Плакат містив інформацію про стиль «стімпанк» та необхідність збору металевих деталей для виготовлення декоративних виробів в стилі «стімпанк».

Але тут ми зіткнулися з тим, що не всім відомий такий напрямок в мистецтві як стімпанк. Навіть для окремих учителів нашої школи це був новий незрозумілий термін. Тому ми вирішили провести анкетування серед учнів та вчителів нашої школи, а також залучили студентів Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, що саме проходили практику у нашій школі. До анкети було вміщено запитання,

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

спрямовані на визначення обізнаності з напрямом «апсайклінг» та стилем «стімпанк». Це дозволило визначити ставлення учасників анкетування до проблеми вторинного використання старих речей та засмічення довкілля.

В анкетуванні взяли участь 86 учнів та 14 учителів Полтавської загально-освітньої школи I-III ступенів № 2, а також 12 студентів і 16 батьків. Результати анкетування засвічили, що серед опитаних 20 % обізнані з терміном «апсайклінг», 28 % обізнані з терміном «стімпанк», але більшість 52 % ніколи не чули таких термінів (рис. 1).

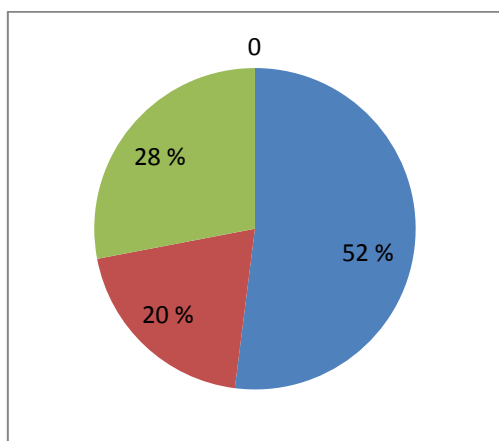

Рис. 1. Висновки анкетування за рівнем обізнаності з технологіями апсайклінг та стімпанк:

- знайомі з терміном «апсайклінг»
- знайомі з терміном «стімпанк»
- не знайомі з термінами «апсайклінг» та «стімпанк»

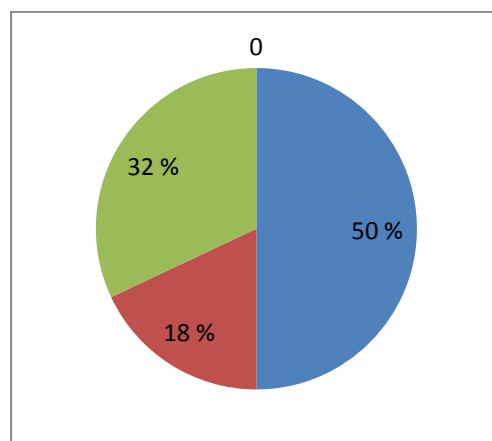

Рис. 2. Висновки анкетування за віковою категорією, щодо обізнаності напрямом у мистецтві «стімпанк»:

- учні
- студенти
- батьки, вчителі

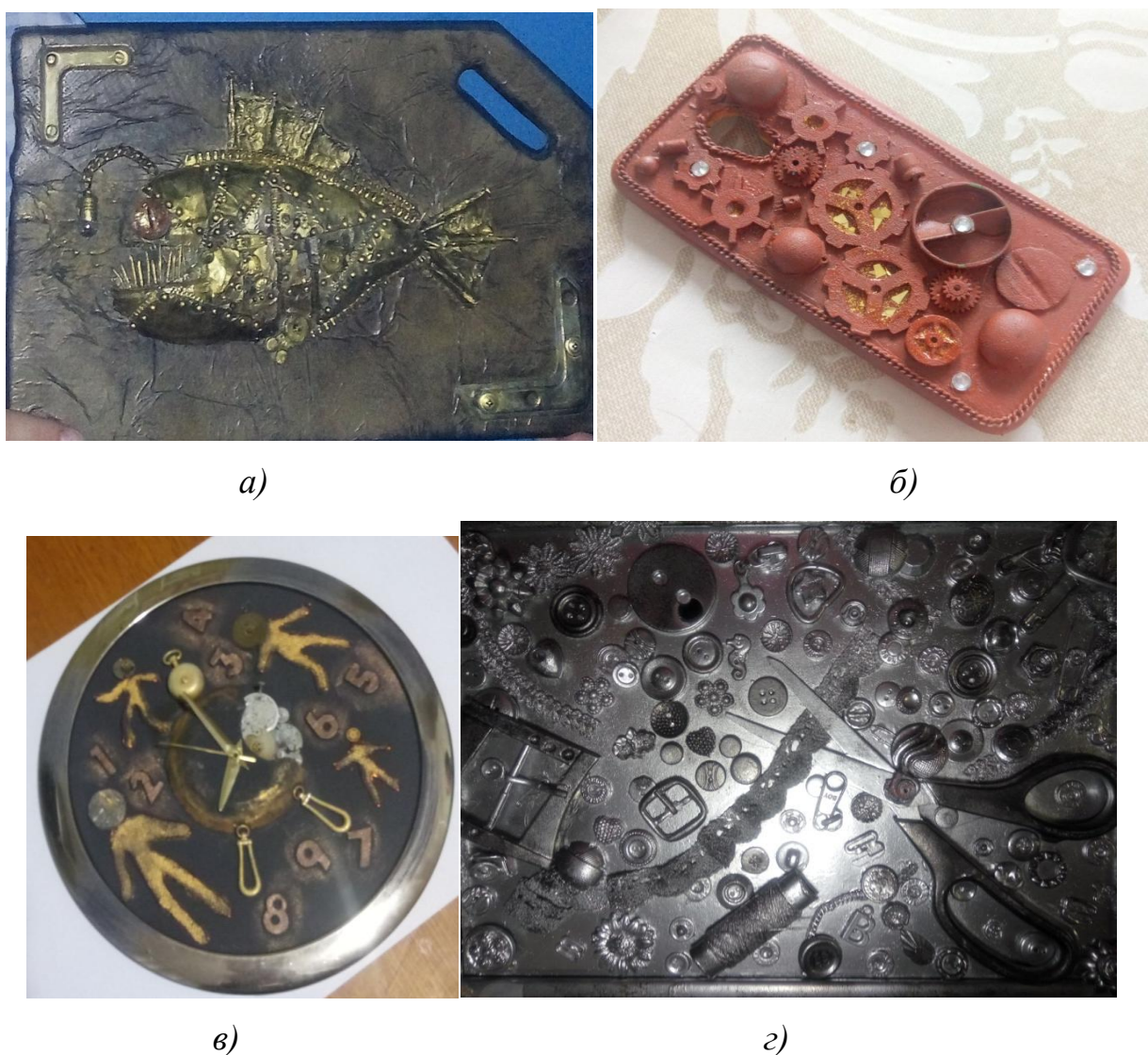
Виявляється, що половина з опитаних студентів знають про стиль стімпанк, лише 32 % опитаних учнів обізнані з означеним стилем і лише 18 % учителів та батьків, що брали участь в анкетуванні знають про технологію стімпанк (рис. 2).

З метою популяризації напрямку «стімпанк», ми створили презентацію про роботи відомих закордонних та вітчизняних дизайнерів, які працюють в різних напрямках «апсайклінгу» та, зокрема, в силі «стімпанк». Цю інформацію презентували на загальношкільній тематичній виховній годині. З

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

того часу в нашій школі з'явилася коробочка для збору відпрацьованих металевих деталей та механізмів, яка до речі досить швидко наповнюється.

Більшість опитаних з прихильністю поставилися до реалізації ідеї збору металевих речей та механізмів у школі. Окремі учні навіть записалися до гуртка «Творча майстерня» та активно долучилися до виготовлення креативних виробів в стилі стімпарк. Вихованці гуртка «Творча майстерня» почали реалізовувати свої творчі пошуки в стилі «стімпарк» та створювати оригінальні декоративно-прикладні вироби (рис. 3), що стають окрасою інтер'єру шкільних приміщень та міських виставок.

Рис. 3. Роботи в стилі «стімпарк» вихованців гуртка «Творча майстерня»:

а) кухонна дощечка «Рибка»,

б) чохол на телефон,

в) годинник,

г) картина «Рукоділья»

**Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»**

Сподіваємося, що одержаний досвід набуде поширення і в інших навчальних закладах, адже спробувати вирішити проблему засмічення довкілля можна і таким нестандартним підходом як популяризація мистецьких напрямів, таких як апсайклінг та стімпанк.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисова Т.М. Напрями популяризації апсайклінгу в різних сферах дизайну / Борисова Т.М. // «Соціокультурні тенденції розвитку сучасного мистецтва та дизайну» // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (5-6 листопада 2018 р.), ХНТУ / за ред. Якимчук О.В. – Херсон: ХНТУ, 2018. – С. 292-294.
2. Steampunker [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://steampunker.ru/page/steampunk_about/
3. Стімпанк своїми руками [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mixfacts.ru/articles/стимпанк-своими-руками>

*Юлія Полішко
(Полтава, Україна)*

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ПОЄДНАННІ ЕТНОДИЗАЙНОМ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ З ПРОФЕСІЇ «КРАВЕЦЬ»

У наш час велике значення має формування у підростаючого покоління національної самосвідомості. Це може здійснюватися різними шляхами, у тому числі шляхом прилучення учнів до національної культури вивченням традицій рідного краю.

У сучасному процесі навчання використовуються, як традиційні, так і інноваційні методи навчання. Потрібно не тільки просувати вперед інноваційні методи, але намагатися знайти дієві способи та методи поєднання інноватики з народними традиціями, з метою відродження української культури, осучаснення її.

Вплив народного мистецтва на розвиток свідомості особистості в педагогічному процесі був предметом уваги в дослідженнях І. Зязюна, Г. Васяновича, О. Гончаренка, Н. Ничкало, В. Фіголя та ін. У контексті

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*